

Meststoffen zijn belangrijke hulpmiddelen om de grasopname van koeien te beïnvloeden. In samenwerking met OCI geeft Veeteelt inzicht in de mogelijkheden om via bemesting de smakelijkheid op peil te houden.

Suikers en mineralen beïnvloeden grasopname

Bemesting als smaakmaker

Koeien zijn kieskeurig. De smaak van het gras dat ze voor de bek krijgen, heeft invloed op de opname. 'Bemesting is een belangrijk middel om de smakelijkheid gedurende het groeiseizoen op peil te houden', vertelt bemestingsdeskundige Norbert Huveneers.

De opname van vers gras hangt deels samen met de smakelijkheid ervan. In het vroege voorjaar is het geen probleem om weidende koeien veel te laten vreten. De kunst is om ook later in het jaar de smaak en opname op peil te houden. Norbert Huveneers, bemestingsdeskundige en salesmanager bij OCI, legt uit hoe bemesting de samenstelling en smaak van gras kan beïnvloeden. 'Een klein beetje extra stikstof in de tweede helft van het seizoen beperkt de kans op kroonroest en voorkomt daarmee een bittere smaak', geeft hij als voorbeeld. 'Goed graslandmanagement is en blijft de basis voor een smakelijke weide', benadrukt Huveneers. Hij denkt hierbij onder andere aan de samenstelling van de grasmat met een hoog aandeel grassen die het hele seizoen veel groene bladmassa produceren, zoals Engels raaigras, timothee en beemdlangbloem. Ook klavers vreten de koeien graag. Weideresten, mest, stengels en kroonroest hebben een negatieve invloed op de grasopname.

Natrium bepaalt eetlust

'Als koeien kunnen selecteren, hebben ze een voorkeur voor gras met veel suikers, kalium en silicium. Maar deze smaakmakers hebben nauwelijks invloed op de opname als de dieren geen keuze hebben', vertelt Huveneers. Voor natrium is dat anders. Een tekort aan dit mineraal vermindert de eetlust en beperkt direct de grasopname. 'In het voorjaar wordt met organische mest normaal gesproken voldoende natrium aangevoerd', geeft de bemestingsdeskundige aan. 'Stikstof stimuleert bovendien de opname van natrium door gras. Te veel kalium daarentegen drukt deze opname. 'Het is verstandig om hier rekening mee te houden bij de be-

mesting van gronden waar het K-gehalte al ruim voldoende is', stelt Huveneers.

Hij adviseert een eenmalige gift van 100 kilo landbouwzout per hectare als er in de loop van het seizoen duidelijke signalen zijn dat de smakelijkheid terugloopt. Hiermee kan de grasopname volgens hem tot wel een kilo droge stof per koe per dag worden verhoogd en daarmee samenhangend de melk- en vetproductie. Overigens reageren niet alle grassen hetzelfde op een natriumbemesting. Bij Engels raaigras en kropaar leidt een natriumgift wel tot een hoger gehalte in het gras, bij timothee en roodzwenk niet.

Balans suiker en eiwit

Via de stikstofbemesting zijn zowel het eiwit- als het suikergehalte te beïnvloeden. 'Meer stikstof zorgt voor meer eiwit en minder suiker in het gras', geeft Huveneers aan. Naarmate de lichtintensiteit later in het groeiseizoen afneemt, daalt in de grasplant de vorming van suikers. In langjarige trendlijnen is duidelijk te zien dat het suikergehalte vanaf eind juni begint te dalen. Door de stikstofgift tijdig af te bouwen is te voorkomen dat het eiwitgehalte in het naseizoen te hoog oploopt waardoor het suikergehalte extra onder druk komt te staan. Tegelijkertijd is het van belang om gras aan de groei te houden en zo de vorming van de smaakbedervende kroonroest te voorkomen. 'De nadruk van de stikstofbemesting moet blijven liggen op de eerste snedes', benadrukt Huveneers. 'Maar het kan verstandig zijn om binnen de gebruiksruimte een kleine KAS-gift achter de hand te houden. Hiermee kan de smakelijkheid van gras later in het seizoen op peil worden gehouden als gewas- en weersomstandigheden daarom vragen.' |

